

Medens jeg saaledes har været enig med den nedsatte Kommission om Strymands-eksamen, har derimod det samme ikke været Tilfælde med Hensyn til Spørgsmaalet om Navigationsstolernes Indretning. Jeg vil her begynde med at sige, hvorledes dette Forhold er ordnet nu. Navigationsundervisningen er en privat Undervisning; der er for Tiden en halv Snes Skoler, som ere fordelte paa Steder, som mer eller mindre ere Midtpunkter for Sømandsbefolkningen. 6 af disse større Skoler faa imidlertid en ret betydelig Understøttelse af Staten. Ligeledes kan der ogsaa gives trængende Elever en Understøttelse i den Tid, de tilbringe med Eksamenslæsningen. Nu kan der ganske sikkert indvindes en Del mod Skolerne, som de nu ere. Der er egentlig for mange Skoler, der er ikke Elever nok til alle. Dette medfører en stærk Konfurrence, som menes noget at have forringet de Eksaminere, der absolveres ved dem. Jeg tror dog, at det er noget overdrevent, hvad der siges i saa Henseende, idet Eksaminerne jo afholdes af en fast Eksamenkommission med Navigationsdirektøren som Formand. Naar han altsaa passer sin Pligt, hvad der ikke er Grund til at tvivle om, saa vil han altid være i Stand til at holde Eksaminerne paa en nogenlunde god Fod. Der kan vel være en Del at rette derved: men jeg kan ikke se, at det skulde være nødvendigt at gaa til en saa komplet modsat Indretning som den af Kommissionen foreslaaede, nemlig at samle hele Navigationsundervisningen i en eneste Statsstole i København med dertil hørende Koststole. Dette vilde naturligvis have sine Fordele, men jeg tror ikke, at der i hvert Fald udenfor København vil være noget stærkt Ønske om, at de unge Sømand absolut skulle sendes til København for at være i en Koststole i tre Fjerdingaar eller saa for at tage Strymandseksamen. Jeg tror heller ikke, at det er nødvendigt at gaa saa vidt for at hæve en Del af de Fejl, som ganske vist klæbe ved den nuværende Undervisning. Naturligvis kunde man naa et godt Resultat ved at have Statsstoler paa flere Steder i Landet, men det vilde blive overmaade dyrt. Jeg tænker, at man kan naa Maalet ved at søge Antallet af Navigationsstolene indskrænket og udelukkende at støtte baade ved direkte Tilflugt og ogsaa ved Hjælp til selve Eleverne, et vist Antal Skoler, som kaldes her i Forslaget anerkendte Navigationsstoler, som saa skulde være beliggende i Midtpunkter for Sømandsbefolkningen, og som i det hele taget skulle være Skoler, som

man antager ville afgive gode Betingelser for god Undervisning. Med Hensyn til disse Skoler er det saa foreslaaet, at de ogsaa til Gengæld for den noget fyldigere Understøttelse, som efter Lovforslaget skulde gives dem, skulde staa under et stærkere bestemt Tilsyn fra Ministeriets Side. Endelig er det ogsaa Tanken at støtte disse Skoler derved, at deres Lærere kunne efter en længere fast Ansættelse ved Skolerne blive berettigede til en vis Pension, uagtet det er private Skoler. Med Hensyn til den finansielle Betydning af den foreslaaede Indretning af Navigationsstolerne, som man nu kunde vælge imellem, skal jeg bemærke, at det, som jeg har foreslaaet, vil koste omtrent 13,000 Kr aarlig mere, end hvad man nu anvender til Navigationsstolerne. Naar man nu sammenholder den Ordning, som er foreslaaet her, med den, Kommissionen har foreslaaet, saa vilde de aarlige Udgifter omtrent være de samme, men derimod vil der først og fremmest kræves omtrent $\frac{1}{2}$ Million til at bygge den store Navigationsstole for. Foruden de Udgifter, jeg her har nævnt, vil der jo desuden komme Udgifter til Erstatning til de Skoler, som dette Lovforslag mere eller mindre vil undertrykke; men denne Erstatning vil jo blive langt ringere ifølge Lovforslaget, hvor det kun drejer sig om en mindre Indskrænkning af Navigationsstolernes Antal, end efter Kommissionens Forslag, ifølge hvilket de skulde undertrykkes alle. Det vil sige, det skulde jo ikke være en Mand forbudt at holde en saadan privat Skole, men det er aabenbart, at lige overfor den stærke Understøttelse af Centralstolen i København vilde der ikke være store Udgifter for en Privatstole. Altsaa ved at gaa til Oprettelsen af en saadan Centralstole i København, vilde Erstatningskravet blive meget betydeligere end efter Lovforslaget saaledes, som det foreligger. Det, jeg har omtalt, er altsaa det væsentligste af de Forandringer fra den nuværende Tilstand, der foreslaas, ligesom jeg har nævnt Uoverensstemmelsen mellem Kommissionens og mit Forslag.

Det andet Lovforslag, jeg skal have den Ære at forelægge, er det tilsvarende Lovforslag om en Eksamen for Maskinister. Med Hensyn til dette Forslag kan jeg fatte mig meget kort. Der er foreslaaet at have ligesom nu baade en almindelig Maskinisteksamen og en udvidet Maskinisteksamen, hvilken sidste væsentlig er frivillig. Det vil ikke kunne undre, at Eksamensforordningerne ere stegne ikke saa lidt. Dels er jo Maskinernes Størrelse tiltagen, siden den nuværende Lov, som er fra 1874,